

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-30
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravljanje mesečno K 1-70

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petstvrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenim nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Gg. volilci za dopolnilno deželnozborsko volitev v Ljubljani!

Volilna dolžnost in ljubezen do našega mesta nas v torek dne 24. septembra zopet kliče na volišče. Apeliramo na razsodnost volilcev, ki naj nas mirno, a zavestno združijo pri volitvi v prepričanju, da je Ljubljana in z njo vse njeno prebivalstvo od dosedanje svoje politike imela že dovolj škode. Volimo kandidata Slovenske Ljudske Stranke, stranke pozitivnega dela, ki sta

Ivan Kregar,

pasar in hišni posestnik v Ljubljani

in

Dr. Lovro Pogačnik,

deželni komisar v Ljubljani.

Komur je resno za korist in za resničen napredek Ljubljane, bo volil kandidata Slovenske Ljudske Stranke!

Za ljubljansko vodstvo Slovenske Ljudske Stranke:
Dr. Vinko Gregorič.

Hrvaško-slovenska edinost.

Prepozno za včerajšnji list, sprejeli smo sledeči velevažni komunike: Opatija, 19. septembra. Na povabilo obojnih strankinih vodstev zbrali so se v Opatiji zaupniki Stranke Prava za vse hrvaške dežele in Vseslovenske Ljudske Stranke k političnemu posvetu.

Posvetovanja so se vršila včeraj in danes (18. in 19. septembra) v dvorani pod kuplo hotela »Stefanie«.

Navzoči: Iz Hrvatske rector magnificus dr. P a z m a n iz Zagreba, poslanca razpuščenega sabora Cezar Akačič in Stjepan Zagorac, nadalje glavni urednik prof. Segvič; iz Kranjske poslanci dr. Šusteršič, Povše in Jarc; iz Dalmacije poslanca don Prodan in dr. Drinković; iz Koroške dr. Brejc; iz Istre poslan-

ca dr. Laginja in prof. Spinčič; iz Štajerske poslanca dr. Korošec in dr. Benkovič ter prof. dr. Hohnjec; iz Goriške poslanec Fon.

Odposlanci iz Bosne in Hercegovine so bili v zadnjem trenutku zaprejeni vsled obravnav o bosanskih železnicah; njihova opravičila se je vzela na znanje.

Pretresavalo se je temeljito ves politični položaj hrvaško-slovenskega naroda in pa iz tega položaja izvirajoče posledice ter se je doseglo v vseh točkah popolno soglasje.

Konstatiralo se je, da stremite obe stranki tako v narodnopolitičnih, kakor v kulturnih ozirih za enakimi cilji v duhu programa Stranke Prava in sklenilo se je soglasno ustvariti skupno organizacijo s tem, da se ustanovi **Hrvaško Slovenski Zvršilni Odbor.**

Nadalje se je sklenilo, da se skliče na dan 20. oktobra t. l. v Ljubljano

skupščina vseh državnih in deželnih poslancev, ki pripadajo sedaj združenim strankam.

Vršilo se je temeljito posvetovanje o politični taktiki bližnjega časa v različnih javnih zastopih in tudi v tem pogledu se je izkazalo popolno soglasje.

Ukrenilo se je vse potrebno, da se stalni Hrvaško Slovenski Zvršilni Odbor konstituirajo v teku prihodnjega tedna in prevzame vodstvo poslov.

Za danes objavljamo samo komunikacije, ki naznanja jugoslovanskemu svetu dogodke, ki se nam zde naravnost zgodovinske važnosti. Razume se, da se na to zadevo še povrnemo. Ves hrvaško slovenski narod bo opatijsko dejanje svojih zaupnikov pozdravljaj z največjim navdušenjem.

Strankarski shod socialne demokracije v Nemčiji.

Shod nemške socialne demokracije se je pričel v ponedeljek v Chemnitzu na Saksonskem in se ga udeležuje 527 zastopnikov. Poleg teh so prišli na shod kot gostje zastopniki avstrijske, ogrske, belgijske, švedske, angleške, francoske in ruske socialne demokracije.

Iz pozdravnih govorov tujih gostov je posebno zanimivo poročilo švedskega delegata državnega poslanca Brantinga, ki je s drugom povedal, da šteje švedska socialna demokracija že 64 poslancev v državnem zboru in da je dobila pri zadnjih volitvah 29 odstotkov vseh oddanih glasov. Sedaj vlada na Švedskem liberalna stranka, ki je socialnim demokratom ponudila vstop v ministrstvo, kar so pa sodruzi zaenkrat odklonili. Zastopnik belgijske socialne demokracije poslanec de Bronchere je rekel, da ne ostane belgijskim socialistom ničesar drugega kakor generalni štrajk ali pa izprememba volilne pravice.

Nato je podal vodja stranke državni poslanec Ebert poročilo o organizatoričnem in agitatoričnem delu nemške socialne demokracije v zadnjem letu. V zadnjem letu se je zvišalo število članov za 133.550, tako da ima danes stranka 970.112 članov. Posebno dobro je vplivala na naraščanje socialne demokracije postava o novih davkih, katero je sklenil nemški državni zbor.

Stranka je organizirana v 390 volilnih okrajih. Če nam očitajo nemški liberalci, je dejal Ebert, da je število naših članov v primeri z našimi volilci, katerih je nad štiri milijone, majhno, povdarjam, da so liberalci najmanj poklicani nas kritikovati. Liberalne organizacije so samo v njihovi fantaziji, v resnici jih sploh ni in zato se za vsak mandat tresejo in spravijo celo državo pokonci. Predsednik se je pohvalil, da je stranka po številu članov tudi nemške katoličane prekosila, ker šteje njihov »Volksverein« samo 690.000 članov. Pritoževal se je tudi, da sodruzi preveč listov ustanavljajo. Za strankarski list v Göttingenu na Wirttembergu je morala stranka 82.000 mark žrtvovati, da ga je rešila propada. Priporoča tedaj razširjanje, pa ne ustanavljanje novih listov.

Tajnik stranke Braun je podal blagajniško poročilo. Socialni demokratje zmečejo za volitve velikanske vsote denarja. Za lauske volitve v nemški državni zbor je dala osrednja blagajna 900.000 mark, vsega denarja z deželnimi blagajnami skupaj pa so izdali 2.400.000 mark.

Nato so prišla na vrsto vsa mogoča organizatorična in agitatorična vprašanja. Govornik govori za govornikom in vsak ima svoje posebne želje. Predlogov, o katerih bodo zastopniki glasovali, je že nad 200. Nekaj je tudi takih, ki govore o verskem vprašanju. Večina govori o tem, da naj stranka začne veliko agitacijo med svojimi člani za izstop iz raznih verstev.

Nekateri sodruzi so tudi veliki nasprotniki pijanstva. Zato so predlagali, da naj stranka vse oglase v listih glede opojnih pijač zavrže in da naj vse strankine hiše in delavski domovi prenehajo s točenjem opojnih pijač. Najbolj vneto je zagovarjal ta predlog voditelj abstinentnih socialnih demokratov Davidsohn, redakter berlinskega lista »Vorwärts«. Ta pravi, da naj se ljudski domovi raje zapro, ako ne morejo obstati brez prodaje opojnih pijač. V Lipskem so sklenili sodruzi bojkot žganju. Kakor v zasmeh se prodaja ravno v Lipskem žganje z imenom »Lipske revolucijske kapljice« (Leipziger Revolutionstropfen).

Večina zastopnikov je pa bila mnemja, da so ti predlogi preveč radikalni in da ne more noben sodrug po oddaljenih gorskih vaseh agitirati in govoriti brez »žgane kapljice«. Zato so spre-

LISTEK.

V domovino.

(Ruski spisal S. Gusev Oreuburgskij. Prevel F. D.)

Burja je vila, besnela v nočni tmini. Kakor divja zver, ki se je iztrgala iz tesne kletke na svobodo, je divjala z rjoventjem in tulenjem po pusti poljani, vzdigovala oblake snega, bučala po neprodinih sibirskih gozdovih, lomila s treskom suhe veje, vzdigovala tisočero vzdihov nad tihimi kočami gluhe zemlje in nametavala povsod visoke zamete. Kakor da bi plakala in vzdihovala za nekom, njej sami znanim, izpremenila je ta plač in stok včasih do groznje in vzdigovala je snežni prah do neba in zopet k zemlji.

Zemlja je spala.

Nikjer ni bilo videti luči. Od nikoder ni bilo čuti glasu čuječega življenja: vse je spalo v težkem snu. Samo tam nekje na strani so škripale vrata.

Kakor da bi vse izumrlo.

Toda glej, skozi burjo se sliši lajanje psa. Kmalu se je izpremenilo to lajanje v cvileče javkanje. Tako cvilijo psi, kadar so izsledili zver in jo skušajo izpoditi iz brloga. Zdaj žalobno, zdaj besno zlobno se je razlegalo cvilenje in prehajalo od suvajočih glasov do zavijanja in od tulenja do hitrega, besno-zadirajočega se lajanja.

Kakor da bi ga kdo sunil v bok, je dvignil Semen v prostorni izbi glavo v temi in prisluhnil. Zaspanec ga je minil in tiho je zaklical:

»Mikolavna!
Odgovarjalo mu je le tiho dihanje.
»Mikolavna!« je ponovil glasneje.
Nekdo se je obrnil na ležišču in zaspal glas je vprašal:

»Nu?«
»Slišiš?«

Zunaj pa je butala burja v stene in okna. V žlebovih je ječalo, izba pa je takorekoč zdihovala pod udari vetra. Toda kljub temu se je slišalo skozi ta besni šum kljub temu se je slašilo skozi ta besni šum naravnih sil pasje lajanje prav razločno.

»To je Šarik!« je dejala in prisluškovala Mikolavna: »Kaj mu je pač? Tako zelo laja!«

»To slišim tudi sam . . . Morda je lisica v kurniku.«

To govoreč se je gospodar obuval.

Cez trenotek je prasnala vžigalica, zasnil je oženček, zatrepetal in vzplamenel z jasnim plamenom.

»Grem pogledat!« je dejal gospodar, visok, širokoprsat možak, poiskal svetilko in prižgal v njej svečko. Ogrnil si je kožuh, si nadel kapo in se napotil k durim.

»Senja! Vzemi puško!« je rekla žena.

»Čemu?«

»Za slučaj . . .

Senja je pomislil.

»No, bom pa vzel . . .«

In vzel je.

Bila je stara berdanka. Ogledal je petelina na puški, če je v redu, in ga napel.

»Vse je v redu. Če bi bilo treba medveda zvrniti!«

Zaloputnil je duri in stopil v vežo.

Z nemirom je prisluškovala žena v temni izbi. Toda zopet jo je obvladala moč sna.

Na dvorišču je vrtil vrtnec vetra sneg kakor v kotlu. Komaj je stopil Semen na prag, mu je že udarila množica snega v lice. Z dvema udaroma mu je odpela kožuh in mu skoro svetilko iz rok izbila. S trdom se je zvil in stisnil svetilko pod pazduho, da mu ne bi ugasnila sveča. Toda sveča je zagorela s tresočim plamenom in ugasnila. Tedaj je zamrmral, postavil svetilko v vežo, pripravil puško na strel in se bližal previdno zadnjemu delu dvorišča, odkoder se je slišalo pasje cvilenje.

Ker so ga ovirali sneženi kupi, je odprl s težavo vrata na zadnje dvorišče. Tu je nalahno zažvižgal. Ko je začutil gospodarja, je pes še bolj zatulil.

Semen je držal puško na strel in se previdno plazil, trudeč se v temini snežnega viharja karkoli razločiti. Po poti je opazil, da laja pes v smeri proti veži in spričo tega ni mogel uganiti vzroka lajanja psa.

»Kdo je tam?« — je pomislil; — »je li zver, je li človek?«

Pes je stekel k njemu in žalostno cvilil. Pogladi ga je po glavi in vratu, pes pa ga je lizal po roki in se zopet zagnal proti kupu pred vežo s cvilečim, besnim lajanjem.

Nekaj je zaječalo in neki glas je klical psa, skušajoč uganiti njegovo ime.

Semen je pripravil puško in nameril.

»Kdo je tu?« — je vprašal z glasnim, zapovedujočim glasom.

Nikakega odgovora.

»Odgovori . . . Če ne, bodem streljal!« Kurnik je zaskripal.

Nekaj temnega se je zavalilo Semenu pod noge. Stresel se je in nevoljno sprožil petelina. K sreči je puška odpovedala službo. Nagovoril ga je žalosten, slaboten glas:

»Rod . . . Ne pogubi me! Drug! Radi Krista!«

Nekdo je držal za rob njegovega kožuha, objemal njegove noge in se valjal v snegu, medtem ko je trgal pes Šarik z nje-ga obleko s cvilečim lajanjem.

»Kdo si?« — je vprašal Semen surovo.

»Rodni! . . . Starček sem . . . Zablodil sem! Begunec! . . . Zamrznil sem. Zamelo me je! Moj rodni brat . . . Radi Krista — Boga! . . . Ne odpodi me . . .

jeli bolj vodeno resolucijo, da naj se sodrugi žganja kolikor mogoče ogibajo vendar pa ni v to njihče obvezan.

Zborovanje se je vršilo v ponedeljek, torek in sredo, včeraj se je prekinilo, ker napravijo udeleženci izlet.

Na glasovanje je prišel na zborovanju tudi predlog socialnih demokratov v južni Nemčiji, takozvanih revizionistov, ki zahteva, da se vodstvo stranke za nekaj članov pomnoži. Na ta način so upali namreč nekaj svojih članov v vodstvo spraviti in dobiti večji vpliv na razvoj stranke. Predlog je bil seveda odklonjen.

Državni poslanec Scheideman je govoril o zadnjih volitvah v nemški državni zbor. Scheideman je bil nekaj časa prvi podpredsednik v nemškem državnem zboru, pa se je moral umakniti s tega mesta, ker ni hotel napraviti običajne avdicije pri nemškem cesarju. Prav posebno izbirčen in izrazit ni. Konservativce je ozmerjal s »katilinarci in špekulanti katastrofe«. Povedal je, da je v Nemčiji vsak tretji volilec socialnodemokratsko volil in da bi mogla stranka namesto 110 poslancev imeti v državnem zboru 140, če bi bila volilna geometrija prav izvedena.

Ko so se poslanci Landberg dobro ozmerjali, ker je pri zaključitvi državnega zbora pri klicih »Hoch« na cesarja v dvorani ostal, so zborovanje prekinili.

Nemiri v Budimpešti.

Koliko je bilo ranjenec.

Uradno poročajo, da so dne 18. t. m. prepeljali v Rokovo bolnišnico 19 ranjenec, med njimi je en policist, en vseučiliščnik, en pripravnik, en bančni uradnik in pa nek gledališčni nastavljenec. Izvzemši bančnega uradnika so bili vsi s sabljami na glavah ranjeni. Policija je kaznovala 59 aretiranih oseb z denarnimi globami od 10 do 80 kron, proti ključavničarju Gyurgeviču so pa uvedli kazensko postopanje. Policija je včeraj zaplenila socialno-demokratska lista »Nepzawa« in »Volksstimme«. Sinoči je bilo v Budimpešti mirno, kljub temu so patrolirali po mestu policisti, orožniki in vojaki, trge so pa zasedli močni vojaški oddelki. Neki socialno-demokratski voditelj je izjavil, da zbira socialna demokracija vse moči za mesec oktober, ko prične boj za splošno in enako volilno pravico.

Policist Polyak bogat mož.

Za policista Polyaka, ki se je branil napasti opozicionalne poslance, so nabrali že 20.000 kron, ki so jih izročili njegovi ženi. Grof Karolyi ga je pa nastavil na svojem posestvu in izjavil, da ga plača tudi ob času, ko bo zaprt.

Dvoboji poslancev.

Popoldne dne 19. t. m. sta se streljala vladinovec Bela Rudnay in Košutovec Štefan Zlinsky. Ranjen ni bil nihče. Nadalje sta se sabljala vladinovec Geza Kubiny in poslanec ljudske stranke Jurij Smerecsani. Kubiny je bil lahko ranjen na glavi.

Previdni Košut o položaju.

O položaju je izjavil Košut nekemu časnikarju: Položaj je preveč zmeden in

Dovoli mi, da prenočim v tem-le stogu*) sena ...

»Begunec! ... je zamolklo zamrmral Semen. — »kako si se pa znašel tu v stogu?«

»Zablodil sem ... po neprodirnih gozdovih sem blodil ... celo leto ... Šele mrz me je pregnal ... jutri me izroči oblastvom, naznani me, samo to mi dovoli, da tu v stogu prenočim ... Onemogel sem ... Otrpnil od mraza! ...

Starček se je valjal ob Semenovih nogah.

»Pojdiva!« je rekel Semen, »kdo bo prenočeval pozimi v stogu. Pojdiva v izbo! Šarika je odgnal s puškinim kopitom.

»Rodni,« je dejal starček: »jaz tudi tu lahko prenočim.«

»Idi!« je zakričal srdito Semen.

Šel je v izbo in starček se je vlekel počasi za njim.

Pes ju je spremljal godrnjaje, cvileče lajajoč ...

II.

Duri, ki jih je zaloputnil, so razbudile Mikolavno in prestrašena žena je plašno dvignila glavo. Ker jo je ovirala tema, ni razločila prišlecev.

Nekaj, tako se ji je zdelo, zré nanjo s čudno svetlikajočim se očesom.

»Kdo je to? Bog večni nas varuj!« je zašepetala Mikolavna in se prekrizala.

Toda trepetajoči, sinji svit, ki se ji je zdel kakor neznan čudež, je vzplamenel z jasnim plamenom in osvetlil temno notranjost izbe. Tedaj je prižgal Semen svečo in dejal:

»Vstani, žena, nekdo bo prenočil. Glej, gosta sem ti pripeljal.«

*) Stog je kopa sena.

(Dalje.)

tako pretiran, da lahko vsaka neprevidna beseda škoduje. Gotovo je le, da opozicija tega strašnega boja ni zato pričela, da ga zopet brez vsakega sadu preneha. Prerok nočem biti in ne morem o zasedanju delegacij na Dunaju ničesar izjaviti. Če listi poročajo, da namerava vlada poslati na Dunaj policijo, ki se bo morala peljati čez avstrijsko ozemlje, morem le reči: Tisza je storil že toliko neverjetnih stvari, da je tudi to mogoče. — Kakor znano, Košut ni bil že prvotno zavzet za najhujši boj z vladno stranko in je nastopal za sporazumljenje, ker splošne volilne pravice nič manj ne sovraži kakor Tisza sam.

Lukacsu očitajo, da je za volitve poneveril štiri milijone.

Prejšnji državni tajnik fin. min. Zoltan Dezi objavlja v »A Napu«, da hoče dokazati z akti, da so z vednostjo sedanjega ogrskega ministrskega predsednika in po njegovi volji, ko je bil Lukacs finančni minister, poneverili ob volitvah za strankarske namene štiri milijone kron. To je zvedel že pred meseci, a je molčal, ker je mislil, da se položaj mirnim potom razvzloja. V zadnjem zasedanju je v tej zadevi vložil interpelacijo, a zaradi takratnih dogodkov v državnem zboru nisem prišel do besede. Poleti mu je grof Andrassy rekel: »Pusti to stvar. Ogrska ima žal v inozemstvu tak slab glas, da bi tako odkritje ugledu dežele še bolj škodilo.« Po zadnjih nasilstvih pa Desy noče več molčati in zahteva, da naj Lukacs, predno odstopi, poneverjeno vsoto vrne državnemu zakladu. Lukacs je pa izjavil, da se ni niti ena krona poneverila, ker vse številke nadzoruje državni računski dvor, ki bi bil gotovo defraudacijo opazil.

Boji na Balkanu.

Malisori oblegajo Skader.

»Kölnische Zeitung« poročajo iz Skopelja: Malisori oblegajo že tri dni Skader. Vali Galib paša se je vrnil iz Carigrada v Skoplje s pooblastilom, da porazdeli Albancem orožje. Turški ministriški svet je sklenil, da odpošlje eno divizijo v Skader proti Malisorom.

Bulgarsko - srbsko - grška zveza.

Londonski poučeni krogi trde, da se je že sklenila obrambna zveza Bulgarije, Srbije in Grške.

Bombe v Aja Sofiji.

Bulgarski anarhisti so skrili v preddvorani mošeje Aja Sofija v Carigradu pod preproge bombe, a otroci so jih opazili in prepodili. Le enega osumljenca so prijeli. Policija sicer trdi, da to ni res, a ji nihče ne veruje.

Srbi proti nasilstvom Albancev.

Srbsko prebivalstvo 32 vasi v okraju Kumanovo je izročilo kajmakanu protest radi anarhije in nasilnosti Albancev.

Vojaške priprave v Srbiji.

Kljub vladnim dementijem se v Belgradu obravnava kot javna tajnost, da nastopi Srbija z orožjem. Trdijo, da se Srbija z vso naglico pripravlja na vojsko in da izvede dne 23. t. m. delno mobilizacijo.

Gospodarska kriza v Bulgariji.

Radi trajne agitacije makedonskega revolucionarnega odbora in časopisja, ki zahteva, da naj Bulgarija napove Turčiji vojsko, da se izsili samoupravna Makedonija, se ne upajo v Bulgariji ustanovljati novih industrijskih podjetij in razširiti delovanje obstoječih tvornic. Veletrgovina se je za polovico znižala. Tudi denarja, zlasti manjšim trgovcem, zelo primanjkuje.

Srbska agitacija v Stari Srbiji.

Iz Skopelja, Plevlje in iz Peči se poroča, da prihaja med srbsko prebivalstvo veliko srbskih agitatorjev, ki pozivajo prebivalstvo, da naj zagradi v Stari Srbiji in v Novem Pazarju za orožje, da pribori samoupravo Stare Srbije in Novega Pazarja. Poveljnik makedonske armade, Ibrahim bej, je zato sklenil, da odpošlje eno pehotno divizijo v Novi Pazar.

Pred Skadrom je zbranih 15.000 Albancev.

Na ravnini Zadrina je zbranih do 15.000 Albancev, ki hočejo napasti in osvojiti Skader. Pridružiti se nameravajo Miriditom in Malisorom, ki oblegajo Skader.

Nadomestne volitve v Bosni.

Dne 26. t. m. se vrše nadomestne volitve v III. srbski kmečki kuriji Jajce, Travnik, Senica in Vakuf. Dozdaj kandidat en sam kandidat, Jakob Popović iz Jajce.

NOVA MINISTRA.

Z Dunaja poročajo, da je gotovo, da postane trgovinski minister dr. Schuster pl. Bonnot. Poljedelski minister postane najbrže sekčni načelnik dr. Lepar.

KARDINAL LEGAT VAN ROSSUM

se je pripeljal 18. t. m. ob 4. uri popoldne v Trident, kjer so ga slovesno sprejeli. Vse hiše so okrašene z zastavami. Dne 19. t. m. je po slovesni maši v stolnici blagoslovil semeniško cerkev. Ob 5. uri popoldne se je odpeljal v Briksen.

ZASEDANJE DELEGACIJ.

Odsek avstrijske delegacije za zunanje zadeve zboruje 26. t. m. ob 10. uri popoldne, finančni odsek pa v torek 24. t. m. Iz Budimpešte se odpelje k zasedanju delegacij 60 ogrskih opozicionalnih poslancev, ki bodo poizkušali kot poslušalci motiti ali pa celo preprečiti zasedanje.

LASKE VOJNE LADJE KRIŽARIJO PRED DARDANELAMI.

»Stampa« poroča, da laske vojne ladje neprestano križarijo pred Dardanelami.

KITAJSKO POSOJILLO.

Kitajska vlada je najela pri neki zasebni angleški banki v Londonu 10 milijonsko posojilo, dasi je angleška vlada v Pekinu proti najetju posojila ugovarjala.

Dnevne novice.

Podli napadi. Dr. L. Pogačnik, kandidat S. L. S. za deželnozborske volitve v Ljubljani, je mož, kateremu ne more živ krst ničesar očitati, bodisi glede osebne poštenosti, bodisi glede njegovih zmoglosti. Vedno takten, korekten in marljiv delavec vselej in povsod. Ker ga liberalna stranka iz stvarnih razlogov ne more napadati, zato so ga začeli po stari navadi psovati. »Dan«, številka 262. piše, da je dr. Pogačnik »predsednik čukarske organizacije in da je povodom čukarskih slavnostij tudi parkrat že ministriral. Sedaj ima pri deželnem odboru svoje korito, katerega se prav pridno drži, kar ima čisto prav.« To piše list učiteljev, ki imajo nalogo razširjati omiko. Tudi »Slovenski Narod« si ne da vzeti pravice, obliiti kandidata z gnojem in imenuje dr. Pogačnika »paradnega generala vseh Čukov, katere mu so klerikalci pomagali do višje stopinje, čeprav nima vseh izpitov.« Treba je imeti precej nesramnosti, da se kdo predrzne tako lagati. Dr. Pogačnik ima vse iuridične izpite, odvetniški izpit, izpit pri deželni vladi in zraven še trgovski izpit, torej več kakor vsi liberalni doktorji skupaj. On je že par let pri deželi v službi, pa ni še v 8. činovnem razredu, dočim je prazni Ribnikar kljub temu, da nima izpitov za tržno nadzorstvo, že 5 let v 8. činovnem razredu. O drugih liberalnih glavah smo že včeraj svoje povedali. Ali je mogoča večja perfidnost? Potem pravi »Narod«, da je dr. Pogačnikova kandidatura nezdržljiva z njegovo deželno službo, češ, da bo kot uradnik lahko uradno oblast zlorabil in se potem lahko skliceval na poslaniško imuniteto, češ, saj se mi ne more kot poslancu ničesar zgoditi. Kakšne traparije! O ta ljubezen do uradništva! Če smejo biti državni uradniki poslanci državnega zbora, smejo biti tudi deželni uradniki poslanci v deželnem zboru, kjer se gre samo za gospodarske zadeve. Vsak poštenjak pa mora priznati, da stoji dr. Pogačnik tako visoko nad liberalnimi kandidatom, da bi ga ponižal, ko bi ga hoteli primerjati z njim!

Na kanonično vizitacijo in birmanje v dekanijo Idrjo se je odpeljal prevzvišeni gospod knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič.

Za ljudski sklad so darovali meseca avgusta: državni poslanec Hladnik 91 kron; državni poslanec Jarc 30 K. Po 20 K: presvitli knezoškof, dr. Lampe, dr. Pegan, dr. Zajec, župnik Müller 12 K. Po 5 K: dr. Derganc, dr. Stojc, L. Smolnikar, ravnatelj Traven, Rašica, župnik Petrič, prof. Dermastia in dva neimenovana. Po 4 K: urednik Kerhne, ravnatelj Jovan, ravnatelj Štrukelj, Iv. Ogrin in neimenovani 3 K. Po 2 K: župnik Barle, konc. Jerič, dr. L., dr. L. Po 1 K: kan. Čekal, dr. Mal, Ložar, M. Natlačen in dva neimenovana. — Prispevke sprejema tajništvo S. L. S., Miklošičeva cesta 6.

Srednješolstvo. Profesor na gimnaziji v Ljubljani dr. Anton Filgl je prestavljen v Kromeriž in je imenovan za prov. učitelja na omenjenem zavodu bivši suplent na državni realni gimnaziji v Gradcu dr. Anton Heu.

Ljudsko šolstvo. Okrajni šolski svet v Krškem je imenoval na mesto obolelega učitelja Franca Grailanda bivšo učiteljico v Novem mestu Marijo Hladnik za suplentino na ljudski šoli v Mokronogu. — Kranjski deželni šolski svet je pripustil bivšo prov. učiteljico v Ribnici Marijo Rus k brezplačni šolski praksi na ljudski šoli v Ribnici.

Velik nedostatek ob južni železnici na Glincah in ob Rožni dolini je dejstvo, da tam ni nobenega odprtega prehoda preko železnične proge. V Rožni dolini in v bližnjih naselbinah stanujejo večinoma delavci, ki morajo biti v določenem času na delu, toda ne morejo preko proge, ker so pregraje zaprte zaradi vlakov. Tu se je pripetilo že več nesreč, ker ljudje uhajajo preko zaprtih pregraj. S primerno malimi stroški bi se dali napraviti prehodi pod železnico, s čemur bi se v prihodnje odvrnile velike smrtne nesreče. Južna železnica, kakor tudi drugi javni faktorji se opozarjajo na te nedostatke, katere naj skušajo v interesu varnosti življenja odpraviti.

Požar. Včeraj popoldne je prišla goreti kovačnica Mihaela Hromca v Sneberjih. Domači so ogenj pogasili, da je pogorela le streha in tako obvarovali sosednja poslopja pred požarom.

Iz št. Vida nad Ljubljano. Naši dunajski romarji — 40 po številu — so se zdravi in veseli vrnili domov ter ne morejo prehaliti lepih dni, ki so jih prebili med gostoljubnimi in prijaznimi Dunajčani. — Na vse podle izbruhe po liberalnih listih, »kako smo bili Slovenci lačni in da so nas grizle stenice«, bomo pa odgovorili s tem, da bomo v nedeljo napolnili Čebavovo dvorano, kjer bo govoril o evharističnem kongresu gosp. župnik Zabret.

Nevarno je obolen g. Ludovik Jenko, župnik v pokoku na Skaručini. Priporoča se s sobratom v molitev.

Čez čas pride vse na svetlo. V sredi meseca februarja t. l. sta bila Emiliji Oswald, posestnici v Plešu na Kočevskem poškodovana dva živinčeta: ena krava in pa krog enega leta star junec. Po zlobni roki sta bila obadva živinčeta ponoči v hlevu udarjena s sekiro po glavah s tako silo, da nista bila niti krava in ne junec za nobeno rabo več in je morala posestnica Oswald junca po preteku dveh mesecev zaklati in polovico junčevega mesa uničiti; kravo, ki se ji je vsled poškodbe cedila neka tekočina iz ušes, je pa nekoliko pozneje vzel konjederec med crkovino. Oswald je imela okrog 400 K škode, ne da bi bila zvedela za storilca. — Ali vse pride na dan: Emilija Oswald se je nekoč radi neke obdolžitve poljske tatvine sprla z Magdaleno Mihič iz Novih lazov na Kočevskem. Povodom razprave pri občinskem uradu sta se tako močno kregali, da sta si druga drugi v obraze pljuvali. Vsled tega sporu je bila Mihič tako srdita, da je Oswaldovi obljubila, da jo bode ta že pomnila. Takoj po poškodbi živinčet je začela Oswald sumiti Magdaleno Mihič in njenega sina Alojzija; a vendar ni hotela tega naznaniti, temveč je čakala, da kaj gotovega izve o storilcih. — Pred kratkim se je pa stvar popolnoma razglasila. Magdalena Mihič in njen sin sta bila na njivi na delu; Oswald je pa šla po neki stezi blizu Mihičeve njive ter se v bližini skrila za neki grm in poslušala pogovor, ki sta ga imela Magdalena Mihič in njen sin Alojz o poškodovanju Oswaldove živine. Mati je sina učila, da ne sme o stvari nikomur nič povedati, ker bi bila oba zaprta in bi morala stroške in odškodnino za poškodovano živino drago plačati. Storilca se bosta morala sedaj zagovarjati pred sodiščem.

Letovišča na Gorenjskem. Iz Medvoda. Približala se je jesen in letoviščarji se vračajo zopet v mesto. Letos smo imeli v Medvodah posebno veliko letoviščarjev. Naj bo dovoljeno neke rodbine omeniti; med drugimi so bile rodbine: Fabian, Drogenig, Giontini, Vodusek, Miklavc, Sušnik, Pollak, Verderber, Petrič, Doberlet, Agler, König; vrh tega so bile še posamezne osebe. Samo pri g. Jarcu jih je bilo 110. Vsako leto prihaja vedno več letoviščarjev semkaj. So pa tudi mnoge ugodnosti tukaj, katerih drugod ni. Blizu Ljubljane, pri kolodvoru, zdrav zrak. Voda Sora je prav zdrava za kopanje. Lepa stanovanja. Ljudstvo mirno. Letošnje letoviščarje hvalijo ljudje, ker so bili jako mirni in so se jako lepo obnašali. G. Jarc bo prenaredel še nekoliko stanovanj za letoviščarje in tako upamo, da jih pride prihodnje leto še več!

Umrli je v Kostrelnici pri Litiji gostilničar g. Anton Lovšec.

Zlata poroka. K včerajšnji notici o zlati poroki vpokojenega železn. mojstra Lovra Fatur in njegove žene Jožefke, roj. Sedmak, dostavljamo, da sta zaloporečenca stariša naše ugledne pisateljice, gdne Lee Fatur, znane in priljubljene zlasti bralcem »Dom in Sveta«.

Ameriki umrla Slovenka. V Clevelandu je umrla nagloma Slovenka Julija Slapnik v starosti 31 let. Pokojnica je prišla v Ameriko pred dvema letoma in zapuščala soprogo in tri male otročiče.

Slovenska sirotišnica v Ameriki. V slovenskem časopisu v Ameriki se propagira misel za ustanovitev vseslovenske sirotišnice v Ameriki.

Ameriki onesrečeni Slovenci. Dne 24. avgusta se je ponesrečil v rudniku v Oak Creek, Colo., rojak Josip Vidic. Pri delu mu je zmečkalo obe no-

gi. Pri amputaciji noge je umrl. Pokojnik zapušta pet nedoraslih otrok in ženo. — Iz Hackett, Pa., poročajo: Dne 19. avgusta se je ponesrečil rojak Jožef Petač. Zgodaj jutro se ga našli na Baltimore in Ohio železniški progi mrtvega in vsega razkosanega. Ne ve se pa, ali se je sam ponesrečil v pijanosti ali so ga napadli in oropali, nakar so ga položili na železniški tir. Kakor zatrjujejo okoli sosedje, so v usodni noči slišali v okolici kakih 10 strelov. — Dne 21. avgusta je v Miami blizu Globe, Ariz., ubilo rojaka Franca Škodata. Ko je delal v rudniku, je zgubil ravnotežje in padel 230 čevljev globoko; bil je na mestu mrtvega. Zapušta ženo in šest otročičev, najstarejši je star šele osem let, najmlajši pa eno leto. Ponesrečeni je bil doma iz vasi Podgora pri Dobrem polju na Dolenjskem, star je bil okoli 37 let.

— Umrla je 19. t. m. v Krnici Helena Poklukar, sestra umrlega bivšega deželnega glavarja. Pogreb bo v soboto jutraj ob 9. uri.

Slomškove slike v velikosti 70 x 58 cm se dobe v Katoliški Bukvarni samo se z okvirjem pod šipo. Cena za večbarvno sliko z navadnim okvirjem 14 K, z boljšim okvirjem 16 K.

Novice s Hrvaškega.

h Afera oporoke dr. Laudembacha. Svoječasno je »Slovenec« že poročal, da je zadevo s to oporoکو vzel v roke državno pravdnistvo v Osjeku. Preiskovalni sodnik je sedaj končal svoje delo in oddal spise državnemu pravdnistvu, ki gotovo dvigne obtožbo proti ženi pokojnika in njenemu bratu, pravoslavnemu župniku. Preiskovalnemu sodniku se je namreč prijavila neka priča, ki je izjavila, da je videla spisano oporoکو, v kateri je zapustil dr. Laudembach »Hrvatskemu domu« v Vukovaru dve svoji hiši in 100.000 K v gotovini. Zanimivo je nadalje, da manjka med spisi pokojnika samo en sveženj, in to tisti sveženj, ki je obsegal dokumente, glasom katerih je dolgoval brat žene dr. Laudembacha, pravoslavni župnik, pokojniku večje vsote, med tem tudi menični dolg 4000 kron. Verjetno je torej, da je pravoslavni župnik pomagal pri uničenju oporoke, ker se je šlo tudi za njegovo korist. O razpravi bomo poročali. Vredno se nam zdi opomniti na jugoslovanske liberalne liste, ki iščejo najmanjše dlakice na katoliški duhovščini, kako se drže sedaj rezervirano! Bog ne daj, da bi storil kaj takega kak katoliški župnik, tržaška »Edinost« n. pr. bi omedlela nad pohujšanjem!

h Umrl je v Zagrebu časnikar g. Ivan Souvan, sin ljubljanske trgovske rodbine. Rojen je bil leta 1848. v Ljubljani. Dopršil je gimnazijo in vseučilišče. Udeležil se je okupacijske vojne v Bosni, potem pa došel v Zagreb in vstopil tam v uredništvo »Agramer Zeitung«, kjer je ostal neopretrogoma vsa leta do letošnje spomladi, ko je list nehal izhajati. Pokojnik se je zlasti posvetil prevajanju hrvaških pisateljev in literarni kritiki.

h Smrt zaslužnega redovnika. V Mostaru je umrl 73letni frančiškanski pater fra Nikola Šimović; začasa okupacije je bil mostarski župnik ter je s svojimi župljani in šolsko mladino šel naproti generalu Jovanoviču in njegovim četam in jih pri Čekeriču pozdravil. Leta 1875. je bil v deputaciji, ki je cesarja, ko se je mudil v Dalmaciji, prosila, da Bosno in Hercegovino prikloni monarhiji.

h Oklofutani policijski šef. K sarajevskemu policijsk. šefu je prišla pred nekaj dnevi neka V. G., hči umirovljenega uradnika, in zahtevala, da se aretira general Varešanin, ki da jo zasleduje z ljubavnimi nameni. Policijski šef je videl, da je dekle slaboumno, a da se je odkriža, je fingiral sestavo zapisnika. Drugi dan pa pride dekle zopet k njemu z vprašanjem, je li general že zaprt, nakar je šef odgovoril, da je. Takoj na ta odgovor pa je že dobil med klicem: »Vi lažnjivec!« klofuto. Stražniki so odvedli dekle v bolnišnico.

h Umrla je v Sarajevu 73letna Vasilikija Petraki-Petrovič, udova bivšega sarajevskega podžupana Petra Petraki - Petrovič in mati sedanjega avstro-ogrškega konzula v Aleksandriji, Aristotela Petrovič, bosenskega samoborskega poslanca dr. Diogena Petrovič in okrajnega predstojnika Sokrata Petrovič. Pokojnica je bila po rodu Albanka.

h Iz Osjeka so izgnali dijaka Galogažo, ki je bil v Jukičevem procesu oproščen in nato iz Zagreba izgnan. Galogaža je prišel v Osjek, da bi nadaljeval svoje študije, a so ga takoj pričeli in za tri leta izgnali.

h Tatinski vegetarijanci. V Zagrebu so zasačili četvorico: 2 delavca, eno žensko in nedeletnega dečka, ki so že dolgo časa kradli zelenjavo in druge prideleke v maksimirski okolici. Pri bišnji preiskavi so našli v njihovem sta-

novanju cele zaloge nakradenih površin.

h Umrl je v Samoboru c. in kr. višji ranocelnik v pokoju in bivši okrajni zdravnik v Bjelovaru Ivan Bönisch, star 99 let.

Žaga je raztrgala v Kobiljdolu v Bosni delavca Bajra Bajroviča; šel je mimo stroja na nevarnem in zato prepovedanem mestu ter svojo neprevidnost plačal s smrtjo.

Berač zaklal kmeta. Na velikem letnem sejmu v Biškupeu pri Varaždinu je nek berač pivcem za denar igral na harmoniko. Ko so mu nehali plačevati, je hotel oditi, kar mu pa dva kmeta nista pustila. Začelo se je prepiranje, nakar je berač potegnil nož in zabodel enega obeh kmečkih posestnikov: Ivana Bogovića naravnost v srce, da je na mestu umrl.

a Poizkušeni samoumor Hrvata v Ameriki. Ameriški listi poročajo: Vinko Krepec, rodom Hrvat, star 45 let, oženjen, stanujoč v Rockdalju, je bil dne 22. avgusta aretovan, ker je oskrbnil svojo 12letno hčerko Marijo. Obtožili sta ga njegova žena in hčerka. Mož zanika dejanje. V ječi je štiri ure pred zaslišanjem poizkušal izvršiti samoumor. Pojedel je namreč v samomorilnem namenu kos navadnega pralnega mila, ki vsebuje mnogo luga, in ta mu je ožgal grlo in želodec. Našli so Krepenca ležečega na tleh v nezavesti. Poklicani zdravnik ga je spravil k zavesti in mu olajšal bolečine. Zaslišanje je bilo preloženo.

Primorske vesti.

p Kraška romarica se je z Dunaja srečno povrnila zdrava in vesela dne 18. t. m. — pa ne peš, ampak z vlakom do Nabrežine ter v Pliskovico z vozom. Spremljal jo je oni g. sprevodnik, ki jo je na Dunaju izročil samostanu ter je med dobrimi Nemci zanjo nabral z ozirom na njeno starost 600 K, od katerih se 450 K naloži v hranilnici, da se ji bo pošiljalo mesečno po 15 K. Dobra ženica bo na starost lepo preskrbljena z malim »penzionom« ter bo v najpristržnejši hvaležnosti molila za svoje dobrotnike.

p Na pazinskih gimnazijah. Pazin je zopet oživel. Vrnilo se je dijaštvo obeh gimnazij. Za prvi razred c. kr. hrvatske gimnazije se je oglasilo na novo okoli 50 učencev, oziroma učenk, za italijansko deželno real-gimnazijo blizu 40. Kakih 10 se je oglasilo za c. kr. učiteljsko pripravnico. Skupaj torej okoli 100 novih dijakov v tako malem mestecu kakor je Pazin. Kje naj se najdejo za toliko dijakov dobra, poštena stanovanja, ki so glavna podlaga, da mladi dijak prospeva, da se ne pokvari? Dijaki v Pazinu so primorani najemati stanovanja, kjer ga sploh dobe, naj si bo v še tako neprimernih prostorih. Ker stranke čutijo, da si dijaki ne morejo stanovanj lahko prebiti, se tudi ne potrudijo biti dijakom ono, kar bi jim po božji in človeški postavi morale biti, namreč namestniki staršev. Zadovoljne so, da dobe mesečno pogojeno plačo ter za njo dajo primerno slabo stanovanje in hrano, za dijakovo ponašanje doma in v šoli se pa ne zmenijo. Mora se torej velika napaka imenovati, da se je poleg c. kr. hrvatske gimnazije dovolila v malem Pazinu še deželna italijanska. Za to bi se kje drugje našel vendar primernejši prostor, kjer je več laškega življa. Po pametni človeški razsodbi naj bi imele šole edino namen vzgojiti vsakemu narodu, vsaki deželi primerno število inteligence, ne pa da bi se z njimi nasprotovalo kak drugi narodnosti. Goji se v njih v prvi vrsti narodno sovražstvo, druga vzgoja se pa zanemarija. Poleg tega je pa Pazin hrvatsko mesto. Najboljši dokaz za to je, da v Pazinu redno še nikdar ni bilo italijanske službe božje, oziroma italijanskih pridig, marveč vedno hrvatske. Celo sv. maša se je čitala v staroslovenskem jeziku, kakor se še sedaj pojeta berilo in evangelij v slavu. Italijani, oziroma italijanaši so v Pazinu samo mimogrede. Tem na ljubo pač ni bilo primerno dovoliti italijanske real-gimnazije v Pazinu ter tako otežkočiti vzgojo potrebne hrvatske inteligence.

p Superdreadnoughti v Avstriji. Kakor se poroča, bo dobila tudi Avstrija superdreadnoughte, to je vojne ladje po 24.000 do 26.000 ton, katere bodo opremljene z 35 cm topovi, med tem ko imajo dreadnoughti Virbusevega tipa topove po 30,5 cm. Za to bo treba zopet šteti 300 milijonov kron v treh obrokih. Prvi obrok se postavi že v mornarični proračun za leto 1913.

p Dopolnilne občinske volitve v Gorici se vrše za tretji razred 30. septembra, za drugi razred 3. oktobra, za prvi razred 5. oktobra. Goriški občinski svet je v svoji seji 18. t. m. od 268 deželnih reklamacij ugodil samo dvema!

p Vandalizem v sredini Istrije. V župniji Lindar so pred kratkim hudobneži onečastili kapelico Srca Jezusovega, ki je bila šele pred par leti blagoslovljena. Podoba Srca Jezusovega so masakrirali ter potem vrgli na bližnji vrt. Sicer pa tak zločin v srednji Istriji ni nič novega. Na ljudskem vrtu v Pazinu je podoba žalostne Matere božje tako poškodovana, da ni več niti za spoznati. In potem Kalvarija nad Pazinsko jamo! Kapela ima vsako leto na novo potrte šipe, stacioni so pa taki, da niso za pogledati. Kar je bilo nekdanjemu v čast, je sedaj v veliko sramoto. In temu ni toliko kriv zob časa ko zlobnost pazinske »mularije«.

p Vreme v srednji Istriji se je nekoliko popravilo, četudi ne še popolno. Ko bi vsaj sedaj postalo toplo in suho, imeli bi letos Istrijani vsega dovolj, kruha in vina, četudi bolj kislega. Slabše je samo po tistih krajih, kjer je bila toča.

p Ni imel sreče na begu. Mladega tiča Koželja, ki je poneveril v Gorici tvrdki Hedžet in Koritnik 3500 K, je prišla komenska žandarmerija v Nabrežini. Imel je pri sebi še ves denar razun devetih kron, ki jih je zapravil. Koželja so pripeljali v goriške zapore.

p Avtomobil je povozil 60 let staro kmetovalca Franceta Semoliča iz Komna. Semoliča so prepeljali v tržaško bolnico.

p Hud pretep. V Žminju je neki Mihael Sgomba vrgel v prepiru na Martina Rojnika 5 kg težak kamen, da mu je glavo razbil. Stanje ranjenca je nevarno.

p Nesreča v ladjedelnici. V ladjedelnici »Danubius« v Reki se je nevarno poškodoval 18letni Franc Primc, doma iz občine Trnovo na Notranjskem.

p Drzna tatvina se je izvršila v Trstu na Korzu. Trije vagabundi so kar meni nič tebi nič iztrgali nekemu gospodu uro in verigo ter stekli. Gospodu se je posrečilo enega zagrabiti, katerega je potem sprejela v svoje varstvo policija; piše se Natale Lončar in je doma iz Kopra, star je 20 let.

p Smrt pod mežgom. V Selcih na otoku Braču je šlo več malih dečkov, med katerimi se je nahajal tudi devetletni Vicko Vrsalović, nabirat drva. Imeli so seboj mežga, katerega je hotel imenovati Vicko jahati, a se je po nesreči z eno nogo zapletel v stremen in omahnil nazaj. Mežeg se je preplasil in vlekel ubogega fantiča za seboj. Ko so mežga ustavili, je bil deček že mrtve.

p Umrl je včeraj ponoči višji stavbni svetnik in načelnik stavbinskega urada pri namestništvu v Trstu gospod Karel Oberst. Umrli je bil rodom Dunajčan.

p Reški postrežčki. Pred nekaj dnevi je potoval skozi Reko dr. P. Karlič, tajnik Dalmatinske Matice. Oddal je postrežku kovček, naj mu ga nese na parobrod. Ta postrežek je oddal kovček tovarišu, in ta poslednji zopet drugemu, tako da se je nazadnje kovček našel mesto na parniku za Dalmacijo, na onem za Novi. Dr. Karlič, ki je imel v kovčku važne rokopise, je ostal v Reki in prijavil policiji, ki je naposled izvedela, da leži kovček na bregu v Novem, a je prezezan. Tat ga je dobil na parniku, a ko je videl, da ni razun rokopisov nič vrednosti, ga je vrgel v morje, kjer se je več važnih rokopisov pokvarilo, med temi neko delo, na katerem je dr. Karlič delal več let.

III. AVSTRIJSKI PROTIALKOHOLNI KONGRES

zboruje od 22. do 24. septembra v Solnogradu. S Kranjskega se ga udeleže — kolikor znano — deželni odbornik dr. Pečan z gospo soprogo in deželni uradnik dr. Fr. Logar kot zastopnika dežele Kranjske, dalje dr. Krek in urednik »Zlate dobe«. — Na Dunaju se je poklonila deputacija protialkoholnih bojnikov, na čelu jim baron Vladimir Pražak, od sv. očeta imenovanemu protektorju abstinence, kardinalu Mercierju. V deputaciji je bil tudi zastopnik slovenske protialkoholne organizacije.

Koroške novice.

k Na Koroškem prodajajo srečke »Slovenske Straže«: Sincavas: Albin Novak, trgovec. — Celovec: Trgovina slov. kršč.-soc. zveze (hotel Trabesinger). — Črna pri Prevaljah: Kohlenbrand Marija, trgovina. — Št. Vid Podjanski (St. Veit in Jaunthal) Boštjančič Simon, trgovina. — Javorje, pošta Črna: Komprej Janez, trgovec. — Loga ves: poganec Vrbe ob jezeru: Mihael Schleicher, trgovec. — Skrbite, da bodo srečke »Slovenske Straže« povsod hitro razprodane!

k Umrla je grofica Adelgunda Orsini Rosenberk, stara 72 let.

Ali imate že Slomškove razglednice „Slovenske Straže“?

Slajerske novice.

h Slomškova proslava v lavantinski škofiji. Vse naše dekanije se skrbno pripravljajo, da zadoste ukazu knezoškofa Mihaela Napotnika, naj se 26. september primerno proslavi kot obletnica smrti škofa Slomškega. — Prihodnjo nedeljo 22. t. m. bodo Slomškove slavnosti v Gornji Radgoni, govori Iv. Luskar; pri Sv. Križu na Murskem polju, govori nadrevizor Pušenjak in kaplan Štuhec. Predstavlja se igra »Na smrt obsojeni«. — Na Slomškovi slavnosti v Društvenem Domu v Šmartinu pri Velenju govori prihodnjo nedeljo poslanec dr. Verstovšek. Igra se »Mlinar in njegova hči«. — Lepa Slomškova slavnost se obeta tudi v Šmarju pri Jelšah dne 22. t. m. pri Habjanu. Slavnost se vrši v cerkvi in zunaj cerkve. — V Laškem okraju slavijo Slomškega v nedeljo 22. septembra v Laškem trgu v pivnici § 11.; obenem bo pa enaka slavnost tudi v Št. Miklavžu nad Laškim. — Savinjska dolina pa se zbere, da proslavi Slomškega v Petrovčah dne 22. septembra v Društvenem Domu. Obenem bo tudi velik mladeniški shod. Začetek po večernicah. — Okolica celjska ima Slomškovo proslavo na staroslavni Teharjih. Mladina igra »Prisiljen stan je zaničevan«. — Lepa slavnost bo tudi v Mozirju za Gornjo Savinjsko dolino po večernicah v hotelu »Ilirija«. — Slovenske gorice imajo svojo Slomškovo slavnost 22. septembra popoldne pri Sv. Benediktu v Slov. goricah. — Enaka slavnost bo tudi pri Sv. Martinu nize Maribora. — Največjo Slomškovo slavnost v korist »Slovenski Straži« pa priredijo naši pristaši v Ormožu. Govorita dr. Krek in dr. Hohnjec. Ob tej priliki se ustanovi tudi »Ormoški Orel«. Slavnosti se udeležijo tudi Orli iz bližine. — V Rogatcu bo slavnost 22. t. m. v Gaberju v gostilni Elizabete Gobec (»pri Tinču«). — Dne 29. septembra pa bo Slomškova slavnost v Šmartinu na Paki. — Dne 3. novembra pa bodo obhajali Slomškovo slavo obmejni Slovenci v Št. Ilju v Slov. goricah. — Prosiyo se vsi rodoljubi, da na teh slavnostih prodajo srečk Slov. Straže vpleljejo. Naj se srečke pravočasno naročijo.

h Slomškova slavnost v Brežicah se vrši 29. t. m.

h Med ljudstvom Častno je bila naša Lavantinska vladikovina zastopana na veličastnih prireditvah dunajskega mednarodnega evharističnega shoda. Plamen navdušenja, ki je vzplamtel na Dunaju za sveto stvar, naj se po shodu razširi po naši domovini. Našemu ljudstvu se naj pove, kako veliko je število onih odličnih in učenih mož, ki so se udeležili dunajskih slavnosti, čeravno je »Narodni List« letos v spomladi imenoval evharistični shod »anarhisten kongres«. Dunajski shod je pokazal jasno, da je katoliška cerkev nepremagljiva in da jo niti peklenška, niti liberalna vrata ne bodo premagala.

h Mladinski shod. Iz Zetala se nam poroča: Na praznik Rojstva Marjinega se je pri Mariji Tolažnici vršil krasen dekliski shod v proslavo jubileja Slomškovega. Prihitele so mladence od Sv. Trojice, iz Stopre, Rogatca, Sv. Križa in od drugod. Najprej je domači vlč. gospod župnik blagoslovil kaj lepi zastavi mladeniške in dekliske Marjine družbe, nato je sledila pridiga č. gospoda kaplana Kranjca o pomenu zastav in sveta maša. Od pol 1. do pol 3. se je vršilo na prostoru pri cerkvi veliko deklisko zborovanje, ki se ga je mnogobrojno udeležilo tudi domače ljudstvo. Vodil ga je župnik Gomilšek. Pozdravne besede so govorile Neža Jus (Zetale), Ana Gorup (Stoperice) in Jera Kureš (Sv. Trojica). Neža Jus (Zetale) je deklamovala »Pozdrav mladenkam Marjinih družb«. Slavnostni govornik župnik Gomilšek je proslavljal Slomškovo vrno, rodoljubno, pravično in veselo srce. Marija Krivec (Zetale) je deklamovala pesem A. M. Slomšku in Neža Mesiček (Sv. Peter na Medvedovem selu): Slava Slomšku! Helena Vogrinc (Zetale) je govorila o pomenu dobre matere. Marija Straus (Zetale) je deklamovala Slomškovo žalostno pesem, Neža Mesiček (Sv. Peter na Medvedovem selu) pa Slomškovo Pesem Neveste Jezusove. Jožefa Hajnšek (Rogatec) je razložila, zakaj smo Slovenci toliko zatirani in kako potrebno je delo pri »Slovenski Straži«. Nato je nabrala 13 K za »Slovensko Stražo«. Marija Krušič (Zetale) je deklamovala Slomškovo: Pohvala Sv. Križa. Marija Kodrič (Zetale) je govorila o pomenu časnikov. Vmes je cel zbor zapel več Slomškovih psmi. Na shodu je vladalo veliko navdušenje. Nato so bile v cerkvi slovenske večernice in pridiga župnika Gomilškega, po kateri je šla dolga procesija deklet z obema zastavama v župniško

cerkev. Celo prireditev je bila lepa proslava Slomškova, polna nauk za našo mladino, pa tudi za odrasle.

š Izpremembe pri južni železnici. Predstavljeni so: začasna asistenta Ivan Klega iz Rimskega toplice in Franzensfeste in Ivan Sabatin iz Laškega trga v Rimske toplice; revident Franc Birnstingl iz Kufsteina v Slovensko Bistrico.

š Nad 600 Tirolcev, oblečenih v slikovite narodne noše, se je vračalo v ponedeljek, 16. t. m. ponoči po južni železnici čez Maribor v evharističnega shoda na Tirolsko domov. Na kolodvoru v Mariboru so imeli skupno večerjo. Vsi so bili veseli in so pripovedovali radovednim Mariborčanom o lepem poteku evharističnega shoda. Krepe in čile Tirolce v bujnih raznovrstnih narodnih nošah je množica ljudstva, ki se je zbrala na kolodvoru, radi njih vzornega, a veselega obnašanja občudovala. Tirolci so imeli seboj tudi puške, kose, cepce in razno drugo orodje. Pred odhodom vlaka je njih godba zaigrala Andrej Hoferjevo bojno pesem.

š Nemško štajersko učiteljstvo je pretekli teden imelo stanovsko zborovanje v Gradcu, na katerem so sklenili: »Ker je za zvišanje učiteljskih plač potrebno, da deluje deželni zbor, zato pričakujejo nemški učitelji in učiteljice od vseh poslancev, da bodo šli nemudoma na delo...« Nemški učitelji so prijazni gospodje, ker vabijo naše poslance tako dostojno na delo za višje plače!

š Požar je v Črešnjavcu pri Slov. Bistrici uničil pred dnevi veliko gospodarsko poslopje posestnika Gregorja Koren in Jožefa Frešer. Dobro, da je bilo mirno vreme, sicer bi bila v nevarnosti cela Črešnjaška vas.

š Umrli je pri Sv. Jurju na ščavnici vrli mladenci Jožef Fras, posestniški sin. Bil je zvest član naših organizacij.

š Občinske volitve v Mariboru se bodo vršile novembra. Da so naši mestni očetje, posebno očka župan dr. Schmidrer, zelo vpludni, spričuje dejstvo, da dobi vsak volilec kar na dom dostavljen celotni tiskan volilni imenik za vse tri razrede. I. razred obsega 923 volilcev, II. samo 681 in III. 3170. Čudno se vidi, da šteje I. razred, ki obsega največje davkoplačevalce, 142 volilcev več kot II. V I. razred so namreč uvrščeni razni uradniki ter častni občani, ki pa niso bogve kako silno močni davkoplačevalci. Uradniki baje celo zahtevajo v nemškem volilnem odboru polovico mandatov tega razreda zase. III. razred si že naprej laste socialni demokrati. Posebno velika je njih korajža sedaj, ko so njih bratci v Gradcu zmagali v III. razredu. Sliši se tudi, da se vsenemška stranka, to je stranka nezadovoljnih v nemškem taboru, pripravlja, da zmeša štrene dosedanj klički. Razmerje med dr. Schmidrerjem, ki je že star, in med »mladim« dr. Oroselom pa je že itak napeto, ker je že javna tajnost, da hoče dr. Orosel dr. Schmidrerja izpodrinuti. Kakšno stališče bodo zavzeli pri teh volitvah Slovenci, še ni bilo dozdaj nič slišati.

š Dr. Verstovšek ima prihodnjo nedeljo 22. t. m. po rani maši shod Kmečke zveze v Šmartinu pri Velenju.

š Oko mu je iztaknil. Iz St. Jurija ob južni železnici. Postopač Janez Koprivc je srečal pred neko gostilno v Šibeniku posestnika Jožefa Seliča. Koprivc, ki je bil nekoliko vinjen, je hotel, da bi mu Selič prižgal cigaro, česar pa ta ni hotel. Vsled tega razjarjen, je Koprivc zagrabil nož in ga Seliču z močjo zagnal v desno oko in mu ga iztaknil. Nož je šel do ročaja v glavo. Koprivca, kateri je po dejanju hotel pobegniti, so ujeli in ga izročili okrožni sodniji v Celju.

Deželna zveza štajerskih mesarskih in zadrževalcev mesa ima v nedeljo, 22. t. m. v Celju v Nemški hiši svoj letošnji redni občni zbor.

š Gradnja nove ceste Savinjska dolina—Železna Kaplja. Kakor znano, obstoji že dalj časa želja, da bi deželno cesto, ki pelje skozi Savinjsko dolino in se konča v Solčavi, speljali do Železne Kaplje na Koroškem. To podaljšanje ceste bi bilo za tujski promet velike važnosti, ker bi bilo Korošcem omogočeno z lahkoto obiskovati naše krasne Savinjske planine. Zgrajenje ceste bi pa bilo seveda tudi velike gospodarske važnosti. Načrt se je uresničenju že približal. Ta teden se vrši komisijonelni ogled. Komisija se je podala iz Železne Kaplje čez Pastirsko sedlo (1400 metrov) proti Logarjevi dolini. 20. t. m. po končanem komisijonelnem ogledu bo v Železni Kaplji zaslisanje interesentov.

Nemci.

V sūdmarkinem listu »Mitteilungen« poroča neki Hugo Scherbaum na dolgo in široko o svojih izletih na jezikovno mejo. Iz vseh teh opisov se vidi jasno, kako se cede Nemcem sline po naših krasnih krajih, ki jih primerja pisatelj ponovno s pokrajini ob Renu. V Ljutomeru se hudeje nad dejstvom, da hodijo v slovensko šolo otroci iz Ogrskega in da ni celo leto niti enkrat nemška božja služba, ter po-

vdarja velik pomen znanja jezika narodnega nasprotnika. V Mariboru ga vznemirja dejstvo, da je obrtniški naraščaj čez 60% slovenski ter tolaži čitatelje s tem, da je na Dunaju še slabše, da je tam skoraj 70% nenemškega obrtniškega naraščaja. Vzrok temu žalostnemu pojavu vidi v tem, da dajejo obrtniki in rokodelci svojo deco učiti »kaj boljšega«.

V Konjicah ga boli needinost med nemškimi rojaki. Dasi je Sūdmarka žrtvovala že čez 11.000 K, vendar stvar noče napredovati.

V celjskem nemškem domu vidi »delo nemške umetnosti«, vendar se mu menda zdi škoda 600.000 K, ki jih je darovala cela Nemčija.

V Brežicah je bila topot zadnja postaja njegovih izletov. Neki dr. Janesch je tarna, da je splošno mnenje, da je južno od Drave vse »windisch«. Iz tega baje sledi, da ubogi nemški obrtniki kljub vsem naporom ne dobe nemških pomočnikov, ker veljajo Brežice vobče za slovenske. Sūdmarka naj popravi to krivo mnenje ter razglasi, da je v Brežicah dovolj nemških mojstrov, nemških odjemalcev in družin. Pogrešajo samo nemškega lončarja.

»KATOLIŠKA BUKVARNA« V LJUBLJANI PRIPOROČA:

Lira. Srednješolska pesmarica, II. zvezek; sestavil Hinko Druzovič, založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Cena mehko vezani knjigi 1 K 80 vin., v platno vezani 2 K 30 vin. Prvi del, ki je izšel pred letom, obsega poleg najpotrebnejše glasbene teorije, kakor: pisavo in obliko not in pavz, način takta, pomen tujih izrazov za časomer in prednašanje itd., tudi veliko eno-, dvo- in večglasnih pevskih vaj, v najbolj vabljivih tonovih načinih in duru in molu od 1 do 4 in 6 ter 57 moških zborov najboljših domačih in tujih skladateljev; pridejalo je v začetku tudi kratka biografija skladateljev, katerih skladbe se nahajajo v obeh delih. Več zborov je novih, oziroma od sedaj marsikomu neznanih. — Prvi del torej ni samo praktična pesmarica, marveč tudi izvrstna pevska šola za vse srednje in višje šole, pevska društva in druge zavode, ki gojijo petje. ena mehko vezani knjigi I. dela je 1 K 70 vin., v platno vezani 2 K 20 vin. — Drugi, pravkar izišli del »Lira« je pa pesmarica, katera obsega 60 moških zborov, tako domačih kakor tujih skladateljev. Med temi je več neznanih napevov. — Oba dela kar najtopleje priporočamo vsem vodstvom srednjih in višjih šol, nadalje drugim zavodom in pevskim društvom ter želimo, da se uvedeta povsod, kjerkoli se goji petje. Posebno pa še opozarjamo gg. učitelje petja in pevovodje, da se pri pouku poslužujejo obeh delov »Lira«, kar bode brezdvomno za napredek in razvoj narodnega in umetnega petja zelo velikega pomena in velike važnosti.

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. 3 K, elegantno vezana 4 K.

To je ena najpotrebnejših knjig za slehernega, posebno pa za vsakega mladega bodisi priprostega, bodisi izobraženega Slovenca. Vsakdo pride namreč čisto v položaj, da ne ve, kako se mu je ob gotovih prilikah vesti in kako nastopati. Od prvega vtisa pa, ki ga napravi človek, je čisto odvisna sreča celega življenja. »Knjiga o lepem vedenju« je najzanesljivejši svetovalec ob takih prilikah, ker nas uči, kako se vedimo, da izpolnimo pravila dostojnosti in olike ter se priljubimo ljudem. Prva skrb vsakogar bodi torej, da si nabavi to dragoceno knjigo.

Telefonska in brzojavna poročila.

NOVA MINISTRA.

Dunaj, 20. septembra. Guverner poštne hranilnice dr. Schuster je imenovan za trgovskega, senatni predsednik upravnega sodišča Franc Zenker pa za poljedelskega ministra.

NOVI ŠKOF V BOCNU.

Inomost, 20. septembra. Za knežškofa v Bocnu je imenovan predarlski generalni vikar.

FRANCOSKO BRODOVJE V SREDNEM MORNARSKEM MORJU.

Pariz, 20. septembra. Mornariško ministrstvo naznanja spričo nekim napadnim vestem, da bo francosko brodogradništvo v Brestu to pristanišče zapustilo že 15. oktobra in se podalo za stalno v Sredozemsko morje v Biserto.

Rim, 20. septembra. »Tribuna« pravi, da pomeni francoski korak težnjo Francije postati prva moč v Sredozemskem morju. Proti temu bo treba zavzeti stališče. — »Popolo Romano« piše, da bo Italija zdaj še bolj kakor prej ostala zvesta trorzvezji.

OROŽNIK IZ KRANJSKE USTRE-LJEN.

Originalen način samoumora.

Zader, 20. septembra. Iz vasi Melada se poroča, da je orožniški stražmojster Maks Glavač iz Radeč na Kranjskem pretekli ponedeljek nabasal nekjo puško, jo potem izročil žandarmu-korporalu Woelu, ki zato ni vedel, in mu pod pretvezo, da ga uči meriti, ukazal nanj ustreliti. Glavač se je mrtev zgrudil. Da gre res za samoumora, sklepajo tudi iz tega, ker Woela niso aretirali.

O MIRU MED ITALIJO IN TURČIJO.

Carigrad, 20. septembra. Ministrski svet se bo bavil z mirovnim vprašanjem v seji 22. t. m.

Geneva, 20. septembra. Pogajanja, ki sicer dobro napredujejo, so se ustavila ob točki, kako omogočiti, da bi Italiji ne bilo treba aneksijskega dekreta preklicati, Turčiji pa ne, se zemlji enostavno odpovedati.

Bruselj, 20. septembra. Bivši poslanec Hamid Nessimi je izrazil mnenje, da sedanji turški kabinet še ne bo mogel miru skleniti. Po njegovem mnenju bosta do sklepa miru prešla še dva meseca.

TURŠKE ODREDBE PROTI MALISOROM.

Solun, 20. septembra. Za poveljnika redifov, ki so mobilizirani proti Malisorom, kateri prete Skadru in Draču, je imenovan general Essad-paša. Vlada upa, da se mu bo posrečilo Malisore izlepa ali izgrda razgnati. Sicer je pa brzojavna zveza s Skadrom pretrgana in zato manjka točnih poročil. Divizija, odpisana proti Malisorom, je sestavljena iz čet 1. in 2. armadnega zbora.

GIBANJE V SRBIJI.

Belgrad, 20. septembra. Z ozirom na vesti o delni mobilizaciji izjavlja vladna »Samouprava«, da je treba ohraniti spričo resnosti položaja na Balkanu mirno kri in ne razširjati vznemirjujočih vesti. Od merodajne strani se naglašja, da se ni razum odredb, ki jih spričo težavnega položaja zahteva previdnost, ničesar drugega ukrenilo.

Dunaj, 20. septembra. »Politische Korrespondenz« poroča iz Soluna, da je ondi ladja »Danube« izkrcala 750 ton vojnega materijala za Srbijo.

MOBILIZACIJA V BULGARSKI?

Varšava, 20. septembra. Tu živeči Bulgari so dobili pozivnice za vojno službo.

PREKINJENE ANGLEŠKE VOJAŠKE VAJE.

London, 20. septembra. Angleške vojaške vaje so bile 18. t. m. zvečer nenadoma prekinjene, ker niso mogle čete vsled izborne poizvedovalne službe letalnih strojev vzdržati svoje pozicije.

NOVI REDNI PROFESORJI NA ZAGREBSKEM VSEUČILIŠČU.

Zagreb, 20. septembra. Za nove redne profesorje na vseučilišču so imenovani dosedanj izredni profesorji: dr. Milan Šufraj za profesorja historičnih pomožnih znanosti, Albert Bazala za profesorja teoretične in praktične filozofije in dr. Dragotin Boranič za profesorja hrvaškega jezika.

AVSTRIJSKI POŠTNI SEL V TURČIJO OROPAN.

Solun, 20. septembra. Avstrijskega poštnege sela, ki je jahal iz Soluna v obližje, je pet roparjev napadlo in oropalo.

EVROPE BO KONEC LETA 1972?

Pariz, 20. septembra. »Matin« poročajo iz New Yorka, da Albert Noble, ravnatelj seizmološkega inštituta v Filadelfiji in velik ameriški učejak, trdi, da se bo leta 1972. cela Evropa vsled vulkaničnih sil pogreznila. Amerika pa bo ostala cela in bo postala »raj sveta«.

NATHAN SE ZOPET OGLAŠA.

Rim, 20. septembra. Župan Ernest Nathan je izdal za današnji dan (20. september), na katerem se praznuje spomin na zavetje Rima, kratek oklic, v katerem pravi, da je bil »Rim in z njim ves svet osvobojen krempeljev vladajoče teokracije«. Manifest spričo sedanjega razpoloženja v Italiji ni napravil nobenega vtisa.

NESREČA PRI LAŠKIH KAVALERIJSKIH VAJAH V FURLANJI.

Videm, 20. septembra. Pri velikih kavalerijskih vajah je padel aeroplan, v katerem je sedel poročnik Bongiovanni 60. pešpolka, v višine 800 metrov na tla. Bongiovanni se je strašno poškodoval. Ali ozdravi, je vprašanje.

SAMOUMOR ŠPEKULANTA.

Berolin, 20. septembra. Šef sladkorne agenture Jinke in Gieseckl, ki se je zašpekuliral, se je sam usmrtil.

NAPAD NA EKSPRESNI VLAK.

New York, 20. septembra. Newyorški ekspresni vlak so ustavili štirje banditje

ter oropali potnike. Odnegli so 1.200.000 dolarjev plena.

SVOJEGA SOPROGA UMORILA?

Poznanj, 20. septembra. Prošli teden v torek so našli 28letnega asistenta tukajšnjega cesarja Friderika muzeja dr. Erika Blumeja v bližnjem izletnem kraju Unterbergu umorjenega. Včeraj je bila aretirana umorjenčeva soproga, ker leti nanjo sum, da je umorila svojega soproga. Bila je navzoča pri umoru. Po njeni izpovedbi se je Blum igral z revolverjem, ki se je nenadoma sprožil in je krogla ponesreči smrtno zadela Blumeja.

PREDRZEN BEG IZ JEČE.

Olumuc, 20. septembra. Iz tukajšnjih sodnih zaporov je na originalen način pobegnil 19letni jetnik Tyhaček. Izmaknil je namreč iz neke omare sodniški talar in baret ter neopažen smuknil iz celice. Počasi, dostojanstveno, kakor gre sodniku, korakajoč, je nemoteno prišel mimo jetniških paznikov in vojaške straže na ulico, kjer je brez sledu izginil med ljudmi.

SNEG.

Marmaros Sziget, 20. septembra. V okolici kórösmezóski že sneži več dni. Sneg leži že cel meter visoko. Vsa žetev je popolnoma izgubljena. Prebivalstvo vidi pred seboj veliko bedo. Obenem pa tudi še ni ponehala povodenj.

Ljubljanske novice.

Ij Volilni shod. V nedeljo, dne 22. t. m. ob 10. uri dopoldne se vrši za somišljenike S. L. S. v veliki dvorani Ljudske Doma shod volilcev. Govore: deželni glavar dr. Iv. Šusteršič ter kandidata Ivan Kregar in dr. Lovro Pogačnik.

Ij Nov armadni zbor v Ljubljani? Iz Berolina se nam brzojavlja: »Vossische Zeitung« piše, da je iz avstrijskih generalstabskih krogov izvedela, da bo Avstrija na koncentracijo francoskega brodogradništva v Sredozemskem morju odgovorila z ustanovitvijo 17. armadnega zbora v Ljubljani in zgradbo že od Conrada Hötendorfa zahtevanih utrd na istrski obali.

Ij Socialno demokratska kandidata za dopolnilno deželnozborsko volitev v Ljubljani sta Etbin Kristan in Fran Bartl.

Ij Legitimacije in glasovnice za ljubljanske deželnozborske volitve je začela pošta volivcem dostavljati. Kdor bi izmed volivcev ne dobil volivnih dokumentov do sobote, naj se zglozi v tajništvo S. L. S. (poslopje »Ljudske posojilnice«, II. nadstropje, levo) ali pa naj gre osebnostno po legitimacijo in glasovnico na deželno vlado, Simon Gregorčičeva ulica, I. nadstropje, soba št. 33. Opozarjamo volivce, naj si preskrbe volivne dokumente zanesljivo do ponedeljka, 23. t. m. zvečer, ker se na dan volitve ti dokumenti ne bodo več izdajali!

Ij Usposobljenostne preizkušnje za obče ljudske in za meščanske šole v terminu meseca novembra se prične pri c. kr. izpraševalni komisiji v Ljubljani v ponedeljek, dne 4. novembra ob 8. uri na c. kr. učiteljskišči v Ljubljani. Pravilno opremljene prošnje za pristup k usposobljenostni preizkušnji je po predpisanem službenem potu pravočasno vložiti tako, da bodo do 26. oktobra v rokah izpraševalne komisije.

Ij V glasbeno šolo »Ljubljane« se je mogoče vpisati do ponedeljka ter se bode vpisovalo tudi v nedeljo dopoldne. Pozneje se ne bode več sprejemalo za tekoči tečaj. Zato naj se vsak naš somišljenik, ki ima za pouk godno deco, požuri v vpisovanjem. Več povedo lepaki.

Ij Šišensko prosvetno društvo priredi svojim članom v razvedrilo v nedeljo, dne 22. septembra, društveni izlet na Sv. Katarino. Izlet se vrši le ob ugodnem vremenu. Zbirališče v Zgornji Šiški pri predsedniku. Na Sv. Katarini bo imel pridigo in sveto mašo društveni podpredsednik g. Mariofil Holec.

Ij Redni shod križevniške Moške Marijine družbe se vrši, kot je bilo že napovedano, v nedeljo, dne 22. t. m. ob 6. uri zvečer. Prosi se polnoštevilne udeležbe.

Ij Slab pozdrav. Te dni je opazil nek kovaški vajenec, ko se je zbudil, poleg postelje stati nekega neznanca, kateri mu je rekel, da gre v Solnograd, gredoč mu pa prinese sestrin pozdrav, nakar je zopet odšel. Ko vajenec vstane, je pogrešil na steni viseče hlače in takoj sklepal, da mu jih je izmaknil navedeni neznanec. Začel se je za tujcem lov in kmalu je bil v stražnikovih rokah. Pozdravonos je nevarni vtiho-tapec in vagant Franc Rat iz St. Martina pri Tuhinju. Oddali so ga sodišču.

Ij Ujeta ptička. Ko je preteklo noč nadstražnik I. ljubljanskega zavoda za straženje in zaklepanje g. Kumper-

ščak revidiral ob 12. uri 50 minut po Metelkovi ulici, je zapazil dva moška, ko sta šla proti gostilni g. Gratzerja. Ker sta se na vse strani ozirala in postajala, se je zdelo omenjenemu nadstražniku to njih vedenje sumljivo, zaradi tega se je skril v tovarno g. Šiške in opazoval, kaj bodeta učinila. En čas stojita mirno, potem sta vlomila okno, sezula čevlje in zlezla v hišo. Ker g. Gratzter ni naročnik zavoda, tekla je nadstražnik po policijskega stražnika, med tem je prišel še mimo drug stražnik zavoda in podali so se potem vsi skupaj k omenjeni gostilni in zasačili v sobi oba vlomilca.

Ij Utopljenka. Dne 5. t. m. so potegnili iz morja v Dubrovniku okrog 17 let staro utopljenko, katera ni imela pri sebi nobenih dokumentov. Baje je neka Frančiška Ilijaš iz Ljubljane ali okolice. Utopljenčini sorodniki naj se čimprej zglase pri mestni policiji ljubljanski.

Ij Umrli so v Ljubljani: Ana Kramar, rejenska, 28 dni. — Neža Javornik, žena hišnega posestnika, 51 let. — Karolina Fasching, ključavničarica, 71 let. — Anton Orehek, bivši krojač, 67 let. — Bernardina Poznič, usmiljenka, 40 let. — Vida Fischer, hči krojaškega pomočnika, 3 mesece. — Avgusta Valenta, hči poštnega uslužbenca, 7 mesecev. — Valentin Rolc, občinski ubožec, 74 let.

Ij Surovost med ljubljansko in okoliško šolsko mladino. Stara reč je, da je mladina v mestih in njih bližini navadno bolj pokvarjena nego ona v oddaljenih kmečkih vaseh, ker je mnogo bolj izpostavljena slabim vplivom in zgledom. Ta pokvarjenost raste kakor rastejo mesta, ko valovi proletarskega življenja splavljajo skupaj na eno mesto vedno več najrazličnejših elementov iz vseh vetrov, ki drug drugega ne poznajo in zato tudi ne poznajo nobenih medsebojnih ozirav in sramu. K temu pride še brezversko, vse dobre ljudske nagone razdirajoče rovanje od zgoraj, to je od liberalne in socialno - demokratične inteligence in njenega časopisja. Posledice vsega tega lahko opazimo med ljubljansko in okoliško šolsko mladino. Kletvine in surovi, dostikrat naravnost ostudni pogovori, ki jih tu slišiš, morajo človeka naravnost premraziti; nebeška, nedolžna mladost v taki podobi?! Zalostno. Človek, zlasti ženska, tudi ni varen pred surovimi psovskami ali zasmehovanjem te nadobudne mladine. Posebno lahko slišiš psovke, ki jih liberalno časopisje producira za svoje politične nasprotnike, primerno podkrepljene seveda s kletvino. To niso častni sado- vi! Pameten učitelj ima tu obširno in hvaležno polje, da vsaj skuša popraviti, kar javnost in socialne razmere za- greše nad mladino.

Ij Inozemska tvrdka »Elektrosan G. m. b. H. in München« prav usiljivo hvali in priporoča galvaničen aparat proti splošni oslabeledosti, živčnemu razdraženju in cere- bralni nevrasteniji. Ta aparat more slično, kakor že leta 1909. z ministrsko naredbo z dne 21. aprila (drž. zak. 67) prepovedani Energos-aparati, škodljivo učinkovati na človeško telo, in je zato c. kr. ministrstvo za notranje zadeve z razpisom z dne 20. av- gusta 1912, št. 9211/8 ex 11 prepovedalo razpečevanje in prodajo »Elektrosan-apa- ratov«. Anonciranje tega aparata je tudi nedopustno.

AVSTRIJA IN ČRNA GORA.

»Glas Moskve«, ki je glasilo Guč- kova in ki zavzema ugledno mesto v ruski javnosti, je nedavno poročal, da je bil na Dunaju 12. julija 1907 skle- njen med Črno goro in Avstro-Ogrsko dogovor, ki je veljaven za 20 let in če- gar glavne točke se glase: V slučaju vojne z Rusijo ali Srbijo ostane Črna gora nevtralna. V slučaju vojne Av- stro-Ogrske z Italijo da Črna gora svo- jemu zavezniku za njegove operacije na razpolago barsko luko. V slučaju vojne med Črno goro in Turčijo po- maga Avstrija Črni gori materično in diplomatsko ter garantira integrite- to Črne gore. In naj bi bil izid vojne kakršenkoli, garantuje Avstrija Črni gori status quo ante bellum. V slučaju da se ustvari balkanska federacija pod protektoratom Habsburga, se pridruži Črna gora tej zvezi, ohrani popolno avtonomijo ter se ji priključi južna Hercegovina in severna Albanija do Drine. Avstrija se obveže, izplačevati kralju Nikoli letne apanaže 360.000 K ter mu garantira obstanek dinastije. — Bilježimo.

Razne stvari.

Strašno maščevanje pobeglega kaznjencea. V vasi Querciole je bil ustreljen kovač Bergotte. Ustrelil ga je iz zavora pobegli kaznjencea Paolo, ki je že, odkar je pobegnil iz zavora, usmrtil 24 svojih sovražnikov.

Volkovci na Ogrskem. Zadnje sla- bo vreme je v občini Koroyareva na Ogrskem (blizu Oršove) prignalo iz gozdov na pašnike cele tolpe volkov. Raztrgali so mnogo ovac in enega pa- stirja.

Kuga na Uralu. Ob Uralski želez- nici je umrlo več oseb na kugi.

Zrakoplov v plamenu. Zrakoplov »Kijev«, ki je prevozil že 50 vrst, je eksplodiral. Zrakoplovec Andes je bil namreč nepreviden in je zažgal vžiga- lico, vsled česar se je plin vnel. Zra- koplov je počasi padal. Andes je bil lahko poškodovan.

Krvava poroka. Pri Rabu na Ogr- skem v občini Decse je bilo v nedeljo ženitovanje. Starešina Szered je pred cerkvijo streljal z revolverjem, ko pa tretji strel ni počil, je hotel revolver popraviti, a samokres se je sam spro- žil in krogla je zadela ženina v srce, ki se je zgrudil mrtev na tla. Starejši- no so orožniki zaprili.

Sebe in sina zastupila. V Beroli- nu je zastupila delavčeva žena Fan- ke sebe in svojega desetletnega sinč- ka, ker se je bala, da sinček vsled srč- ne napake umre, česar ni mogla pre- živeti.

V Ameriki aretovana Črnogorca za- radi tatvine poštne znamk. V Red Lodge, Mont., so prijeli dva Črnogorca, ki sta pred dvema letoma ukradla na pošti v Cetinjah za 80.000 dolarjev poštne znamk. Stori- lica sta dva brata ter si nadevata ime Popović. Oba sta sedaj v zaporih v Bear Creek. Tekom preiskave v njihovem stanovanju so našli veliko znamk, ki odgovarjajo ukradenim. Ker nista mogla položiti var- ščine v znesku 40.000 dolarjev, morata sedaj čakati v zaporih odločitve črnogor- ske vlade.

Pomadžaril se je češki umetnik Jan Kubelik, ki se je pred leti oženil na Ogrskem.

Za stolico romanistike na zagreb- škem vseučilišču je dunajsko vseučil- išče (filozofska fakulteta) po prof. dr. Maier-Lübkeju na vprašanje hrvaške vlade priporočilo banjaluškega gimna- zijskega profesorja dr. Petra Skok iz Žumberka kot najsposobnejšega.

Aretovana pusto'ovka. Na Dunaju so zaprli 25 letno delavčevno hčer Ano Wurm, ki je pod napačnim imenom grofice Sarnheim stanovala v nekem odličnem hotelu ter pod pretvezo, da ima v banki deponiranih pol milijona kron, izvabila po trgovinah in hotelih raznega blaga za 30.000 K. Nekega viš- jega častnika je tekom časa osleparila za 40.000 K.

Umor in samoumor. Na Dunaju je ustrelil v nekem hotelu 25letni Karel Maxera služkinjo Stanek, nato pa sko- čil skozi okno in se ubil.

Japonska na svetovni razstavi v San Franciscu. Zgradba japonskega paviljona na svetovni razstavi v San Franciscu bo veljala 1.000.000 dolarjev. Zavzemala bo prostor 4 akrov ter bo Japonska stavbo poklonila amerikan- skemu narodu v trajen spomin.

Obrtni vajenci se iščejo.

Občeslovensko obrtno društvo v Celju naznanja po svoji posredovalni- ci: Iščejo se: Štirje učenci za mizarstvo obrt, štirje učenci za kovaško obrt, šest učencev za pekarsko obrt, en učenec za kolarsko obrt, en učenec za tkalsko obrt, en učenec za sedlarsko obrt, dva učenca za krojaško obrt. Nadalje išče šest učencev ključavničarske mojstre. Opozarjamo starše, posebno revnejše, ki želijo dati svojega sina v uk kake- mu obrtniku, da večina mojstrov zgo- raj navedenih obrti prevzame učence za celo učno dobo v popolno oskrbo, tako da imajo starši skrbeti k večjemu le za obleko. — Posebno priporočamo mojstra, ki išče učenca za tkalsko obrt. Dotični je vrl narodnjak, ki bi vzgojil učenca v spretnega in narodnega obrt- nika. Ker ima razen velike mehanične delavnice še razna druga podjetja, želi dobiti fanta, kateremu bi lahko po ne- kaj letih zaupal to delavnico v nadzor- stvo in oskrbo! Starši, ki hočete zasi- gurati svojemu sinu eksistenco, ne za- mudite ugodne prilike.

Senljakobčanom in njihovim prijateljem!

Zgodno jesensko vreme in bližajo- ča se zima nas sili, zgodaj opustiti pri- jazne izlete in sprehode po lepi naravi. Kaj je pač sedaj bolj umestnega kakor to, da v prostih večernih urah in ob nedeljah zahajamo v društvene prosto- re, kjer se začenja nova sezona društ- venega življenja.

Meseca oktobra se prično preda- vanja, ki bodo redno vsako nedeljo proti večeru. Obljubili so nam že mno- gi priljubljeni predavatelji svoje sode- lovanje. Pevsko sezono smo pričeli dne 8. septembra. Pet je ja redno v nede-

ljah od četrta na 11 dopoldne dalje za mešani zbor; v ponedeljek ob pol 8. uri zvečer za moški zbor, v petek ob pol 8. uri za damski zbor. Novi pevci in pev- ke so nam vsak čas dobrodošli. V ok- tobru pričnejo Orli svojo telo vad- bo, kateri dobe v bližini primerni lo- kal. Poštene fante, ki ljubijo telovad- bo, vedno radi sprejememo. Izza kulis bi smel tudi povedati, da se že učimo krasno hrvaško narodno igro »Grani- čarje«; za božični čas je pripravljena čarobna dramatizirana božična prav- ljica »Sirot Marice in Pepčka sveti ve- čer«; v postu uprizorimo lirčno-dra- matično pasijonsko igro »Marija Mag- dalena« s pretresujočimi religioznimi prizori. Za vsak čas bo društvo, zvesto si svoji nalogi, skrbelo za primerne pri- reditve, katerih namen je poplemeniti naše življenje, lajšati vsakdanje gorje, dvigati obupajoče.

Kmalu (1. oktobra) obhajamo prvo obletnico ustanovitve prosvetnega dru- štva. V tem kratkem času si je društvo s svojim delovanjem pridobilo sploš- no naklonjenost. Vabimo torej sedaj vse krščansko misleče, da stopijo v naš krog, da z združenimi močmi stre- mimo za krščansko prosveto.

Vpisati se je mogoče vsak večer v društvenih prostorih. Vpisnina je 50 vinarjev, redna članarina letno 1 kro- no, podporna članarina 5 K; ustanov- na članarina enkrat za vselej 25 K.

— **Katoliška Bukvarna** je med dru- gimi učili založila tudi tabelo: **Razvoj Avstro-ogrske monarhije**, ki obsega vse važnejše izpremembe in pridobitve od ustanovitve Vzhodne krajine (l. 796.) do aneksije Bosne (l. 1908.). Poleg zanesljivih zgodovinskih števil se nahaja tudi bese- dilo, ki bo sigurno zelo uporabno pri zgo-

dovinskem pouku, zlasti pa pri ponavlja- nju. Tako učilo mora imeti vsaka ljudska šola, ker je to avstrijska zgodovina »en miniaturo«. O delu samem so strokovnjaki izrekli zelo laskavo oceno. To učilo je tudi za meščanske in srednje šole neob- hodno potrebno. Velikost tabele 130 x 70 cm. Cena: na platnenem papirju s pali- cama K 4'50.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306'2 m, sred. tlak 736'0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
19	9. zveč.	742'3	8'0	sl. szab.	dež	
20	7. zjut.	741'3	6'2	sl. svzh.	dež	26'3
	2. pop.	740'7	7'3	sl. jug	"	

Srednja včerašnja temp. 10'5°, norm. 14'3°.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 20. septembra 1912.

Pšenica za oktober 1912	11'08
Pšenica za april 1913	11'60
Rž za oktober 1912	9'49
Rž za april 1913	9'97
Oves za oktober 1912	10'06
Oves za april 1913	10'35
Koruzza za september 1912	9'49
Koruzza za maj 1913	7'79

Zatekel se je mlad rumen

3005

PES dolgodlakec

Vrne se proti povrnitvi inseratnih stroškov v Marmontovi ulici 26.

Globoko žalujoči sorodniki javljajo vest o smrti gospe

Karoline Fasching

lastnica ključavničarske obrti

ki je v četrtek, dne 19. sept. ob 11. uri ponoči, previdena sv. zakra- menti za umirajoče, po dolgi zelo mučni bolezni, vdana v božjo voljo zaspala v Gospodu.

Zemski ostanki drage pokojnice se v soboto, dne 21. sept. ob 5. uri popoldne v hiši žalosti Poljanski nasip 8 slovesno blagoslove in nato prepeljejo na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. zadušne maše se bodo brale v župni cerkvi sv. Petra dne 23. sept. ob 1/28. uri zjutraj.

Ljubljana, dne 20. sept. 1912.

3007

Brez vsakega posebnega naznanila.

Zahvala.

Povodom prebridke izgube našega preljubljenega, nepo- zabnega soproga, očeta in brata, gospoda

Josipa Pavliča

c. kr. nadpoštarja in hišnega posestnika

izrekamo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem, osobito pa vsem slavnim društvom za izkazano srčno sožalje in časteče spremstvo našo najiskrenejšo zahvalo.

Škofja Loka, dne 20. septembra 1912.

3006

Žalujoči ostali.

Glavno zastopstvo

svetovnoznane

tovarne za registrirne in kontrolne blagajne

se odda takoj. Ponudbe na upravo tega lista pod šifro „Z. R.“

2998

Krajnim šolskim svetom priporočamo, da nabavijo v proslavo 50letnice Slomškove smrti knjižico »Mladini ob 50letnici Slomškove smrti.« Govorila M. Štupca, c. kr. vadniška učiteljica v Ljubljani ter isto podare pridnim šolarjem ob slavnostni priliki.

Pisateljica nam v nji z živimi besedami slika nad vse blagi Slomškov značaj ter njegovo čisto dušo.

Otrokom, ki bodo knjižico brali, se bo Slomšek neizbrisno vtisnil v srce kot ideal Slovenca in duhovnika.

Cena posameznega izvoda 10 v, 100 izvodov skupaj 8 K. Knjižica se dobi in naroča v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Ali imate že srečke „Slovenske Straže“? Naročite jih več skupaj. Srečka samo 1 K. Vrednost glavnega dobitka 5000 K. Vrednost vseh dobikov 20.000 K. .:

Serravallo
železnato Kina-Vino
Higienična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.
Fovzročila slast do jedi, okrepla živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.
Izborni okus.
Večkrat odlikovano.
Nad 7000 zdravniških pričevanj.
J. SERRAVALLO, c. in kr. državni dobavitelj
— TRST-Barkovlje. —

Delavec iz dolgotrajne službe, oženjen, brez otrok, želi premeniti službo. — Zmožen mizarstva, posebno pa sodarstva ter več slovenskega in nemškega jezika išče službe v kaki trgovini v Ljubljani ali na deželi. Naslov pove uprava tega lista pod št. 2989.

Sukneno blago za moške obleke se kupi najboljše pri R. Miklauc v Ljubljani. 2933 1
Velika izbira, - Zanesljive cene, - Na zahtevo se tudi izdelovanje oblek prostori.

Zlatarski vajenec iz dobre, poštene hiše se takoj sprejme. LUD. ČERNE, Ljubljana, Wolfova ulica 3. 3002 3

Hiša na prodaj! Proda se iz proste roke hiša z lepim sadnim vrtom v Zg. šiški št. 52. Več se poižve ravnotam.

Prostovoljna dražba raznega pohištva (antični predmeti) 3001
v nedeljo dne 22. in v ponedeljek dne 23. septembra v zdravilišču Rikli na Bledu.

Izdaia konzorcij »Slovenca«.

Veletrgovina s spəcijo in z deželimi pridelki
ANTON KOLENC, CELJE, Graška cesta številka 22.

Prazen je izgovor, da se mora blago kupovati pri tujcih, ker Vam nudi domača zgoraj imenovana veletrgovina v vsakem oziru bogato in zelo povečano zalogo z vedno svežim spəcerejskim blagom, tako, da zamore popolnoma ustreči zahtevam cenjenih gosp. trgovcev proti vsaki konkurenci, o čemur se lahko svakdo sam prepriča, če tudi z najmanjšim polkusom in prosim za mnogobrojen obisk. Velečastitim gospodom duhovnikom ponudim voščene, kakor tudi druge vrste sveč, ter olje in kadilo za cerkve.

Kupujem tudi vsakovrstne deželne in druge pridelke kakor oves, pšenico, suhe gobe, fižolj, seno, orehe, vinski kamen itd. sploh vse po najvišjih dnevnih cenah. Kupim tudi vsakovrstne vreče, ter petrolejske in druge sode.

Cenjenim kmetovalcem naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstna poljska in vrtna semena zanesljive kaljivosti, kakor pravo francosko lucerno, domače deteljo, travo, ter čebulček, fižol in krompir za sadit bel, rumen ali rožen. Za krmljenje živine imam v zalogi riževo moko in otrobe v ceni od 9.— do 15.— Kron 100 kg. 2973
Poštna naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Priporočilo!
Podpisani naznanjam cenjenemu občinstvu, da izvršujem
tesarska dela
vsake vrste, najceneje in solidno, ne glede na velikost dela.
Izvršujem razne nove stavbe vsake vrste, popravila streh, konstrukcij, razne strešne stole, stolpe, strope, ograje itd. na delu in blagu.
Upam, da se bode oziralo cenjeno občinstvo, kolikor mogoče, na moje priporočilo ter točno, solidno postrežbo.
Z odličnim spoštovanjem
Fr. Martinc,
mesinr tesarski mojster,
Ljubljana, Prule 8.
2906

NARODNA KAVARNA
Zopet prične prirejati vsak dan
koncerte
svetovnoznan, priljubljena elitna damska kapela
R. H. Dietrich
Začetek ob 9. uri. Vstop prost. Ob nedeljah in praznikih začetek ob 8. uri.
Slavnemu občinstvu in rodoljubom z dežele se priporoča 2980
za obilen obisk
Fran Krapež.

Usnjarskega pomočnika
veščega, okrog 30 let starega, sprejme takoj v trajno delo
Valentin Rihtar, usnjar v Polhovem gradu. 2875
Proda se v trgu na Notranjskem blizu Reke 2961

hiša
s hlevom, kletjo in vrtom. — Istotam je na prodaj par lepih konj z dvema vozovoma, kočijo in vso opremo. Cene zmerne. Za trgovino zelo primerno, ker je na prometni točki. Cenjena vprašanja na upravo lista pod št. 2961.

Ob pričetku šol

priporoča tvrdka
Gričar & Mejač
Ljubljana, Prešernova ulica 9
svojo bogato zalogo vsakovrstnih izgotovljenih

oblek za dečke in deklice

Kovačnica se odda v Krškem 107. V kovačnici je nekaj orodja, ki se tudi lahko prevzame, eventualno se več pove
FRANC LOPIC v Kranju št. 183. 2951 6

2 ali 3 elegantne sobe
brez kuhinje, sredi mesta, primerne za pisarno ali za stanovanje višjim privatnim osebam se takoj odda. Več pove uprava tega lista pod št. 2984.

Šolske knjige
za vse šole v najnovejših odobrenih izdajah, kakor tudi vse druge šolske potrebščine v najboljši kakovosti in po zmernih cenah priporoča
Lav. Schwentner
knjigo-tržec v Ljubljani, Prešernova ulica 3.

Naznanilo.
Na predlog odbora upnikov se bode prodala v konkurzno maso tvrdke Josip Šepetavec, trgovina z mešanim blagom v Idriji, spadajoča
zaloga manufakturnega, konfekcijskega in galanterijskega blaga
sodno cenjena na 9006 K 23 h, ofertnim potom, kakor stoji in leži, brez jamstva konkurzne mase za kakovost in količino.
Pismene ponudbe, opremljene z 10% vadijem, je vložiti pri podpisnem upravitelju konkurzne mase najkasneje do 5. oktobra 1912 in ostanejo ponudniki vezani nanje do vštete 13. oktobra letos.
Kupnino mora kupec plačati takoj, ko se mu naznani, da je njegova ponudba sprejeta. Prodana zaloga se izroči kupcu takoj po plačilu kupnine in je kupec zavezan zalogo nemudoma prevzeti. Inventarski zapisnik je navpogled pri c. kr. okrajnem sodišču v Idriji, odd. I. Natančnejša pojasnila pa daje podpisani upravnik.
Alojzij Pegan
c. kr. notar kot upravnik konk. mase.

Vse
na tukajšnjih in na zunanjih učnih zavodih upeljane
šolske knjige
v predpisanih izdajah v veliki množini vedno v zalogi v trgovini s knjigami in muzikalijami
Kleinmayr & Bamberg
Ljubljana, Kongresni trg št. 2.
Seznami učnih knjig se dobivajo zastonj.